

Mag. Andrej Šircelj, minister
Ministrstvo za finance
E: gp.mf@gov.si

Ljubljana, 21. 1. 2021

ZADEVA: Pobuda za pomoč podjetjem v najbolj prizadetih dejavnostih

Spoštovani gospod minister,

na Gospodarski zbornici Slovenije bi želeli Ministrstvo za finance opozoriti na skupine podjetij, ki ostajajo v celoti ali delno spregledane pri do sedaj veljavnih interventnih ukrepih. Tu gre tu predvsem za subjekte, ki pripadajo dejavnostim fitnesa, rekreacije in regeneracije, sejgarskih dejavnosti, industrije srečanj, gostinstva in turizma ter drobnega gospodarstva. Naprošamo vas k razmisleku, kako v obstoječe ali nove podporne ukrepe ustrezno vključiti tudi te kategorije podjetij, ki so po spletu okoliščin neupravičeno izpuščeni. Vseh rešitev tudi mi ne ponujamo, zato bomo veseli vaše pomoči in sodelovanja.

Ukrep **čakanja na delo** je sicer v gospodarstvu zelo dobro sprejet ukrep, vendar po odzivu naših članov ne nudi dovolj visokega povračila najbolj prizadetim panogam. Sedanje povračilo znaša:

- v primeru, država delno povrne 80 % povračila, to predstavlja 64 % vrednosti BTO2;
- v primeru, da država delno povrne 100 % povračila, to predstavlja 80 % vrednosti BTO2.

Razliko do 100 % mora kriti delodajalec sam. V mesecih zaprtja se stroški nabirajo in podjetja so v stiski, kako dolgo bodo še zmožla financirati stroške nadomestil. Menimo, da bi bilo potrebno najbolj prizadetim panogam, ki po odlokih Vlade že dlje časa ne poslujejo oz. poslujejo v omejenem obsegu, omogočiti povračilo celotnih stroškov nadomestil, t. j. 100% BTO2.

Prav tako ugotavljamo, da ukrep **fiksnih stroškov** ni uveljavljen v celotnem možnem obsegu kot to omogoča Začasni okvir. Najbolj prizadetim panogam bi bilo potrebno omogočiti tudi kritje fiksnih stroškov, nastalih v obdobju med 1. marcem 2020 in 30. septembrom 2020. Določene dejavnosti, kot je npr. industrija srečanj, so bile tudi v času med obema obdobjema, ko je bila razglašena epidemija, bistveno onemogočene. Ponovno poudarjamo potrebo, da se povračilo nekritih fiksnih stroškov podaljša do 30. junija 2021. Višina nekritih fiksnih stroškov naj se določi kot nekoliko višji delež od mesečnih prihodkov v 2019: 1,2 % mesečnih prihodkov pri padcu prihodkov med 30 in 70 % (zdaj: 0,6 %) in 2,4 % (zdaj: 1,2 %) pri večjem padcu. Predlagamo tudi dvig meje na 4.000 EUR mesečno na zaposlenega za obe skupini podjetij, ki so upravičena do pomoči (padec nad 70% in od 30 do 70 %). Menimo, da dvig meje ustrezneje ugotavlja nastalo višino fiksnih stroškov. Nekatera podjetja imajo namreč v najemu velike površine in posledično visoke stroške najemnin, hkrati pa majhno število zaposlenih (npr. segment športa in rekreacije, industrije srečanj ipd.).

Kot tretje izpostavljamo **poslovne subjekte, ki opravljajo več dejavnosti** (primer: glavna dejavnost je trgovina, poleg trgovine pa imajo manjši gostinski objekt). Takšni delodajalci imajo zaradi odlokov Vlade določen del zaposlenih že več mesecev na čakanju. Ker opravljajo več dejavnosti, s posebno zavzetostjo pri drugih dejavnostih, ne dosegajo zahtevanega padca prihodkov za upravičenost do koriščenja ukrepa povračila nadomestila za čakanje na delo. Glede na to, da ukrepi vlade trajajo že več mesecev, menimo da bi bilo potrebno delodajalce, ki ne smejo poslovati v polnem obsegu zaradi ukrepov Vlade, drugače obravnavati. Delodajalcem, ki kot eno izmed dejavnosti opravljajo dejavnosti, ki zaradi odlokov Vlade ne sme obratovati oz. obratuje v bistveno zmanjšanem obsegu in z njimi povezane dejavnosti, je potrebno omogočiti povračilo stroška čakanja na delo ne glede na padec prihodkov.

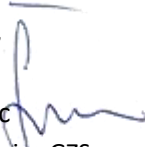
Ukrep **odloga kreditnih obveznosti** (PKP6) je bil podaljšan, vendar predstavlja izziv v sektorju turizma, ki med 1. in 2. valom epidemije ni ustvaril zadostne akumulacije (prihodkov iz poslovanja), da bi bil kos izzivom, ki jih predstavlja redno plačevanje kreditnih obveznosti. V spomladanskih mesecih se 12-mesečni odlogi iztekajo, omejitev na 9-mesečno skupno dolžino pa ne omogoča, da podjetja dodatno odložijo plačilo teh te obveznosti. Prav tako je rok zaprosila omejen do 26. februarja 2021. Naprošamo, da bi lahko te družbe (iz prizadetih dejavnosti) tako lahko zaprosile za odlog do konca junija 2021, z možnostjo odloga tudi za posojila, ki so bila že predmet odloga, do konca leta 2021.

Določene storitvene dejavnosti imajo težave z odplačevanjem obveznosti iz naslova plačila **lizingov**, zato naprošamo, da se omogoči tudi **odlog plačila teh obveznosti za neko razumno obdobje (do konca 2021)**.

Nenazadnje opozarjamo tudi na stiske podjetij iz dejavnosti gostinstva in distribucije izdelkov za gostinstvo, ki je ena izmed najbolj prizadetih panog. Podjetja iz dejavnosti gostinstva so ponovno zaprta že več mesecev. V zalogah imajo večje količine izdelkov, ki so uporabni samo v gostinstvu, in jim je oz. bo potekel rok trajanja. Zasedili smo, da imajo v tujini določene ukrepe za **povračilo škode zaradi izteka roka uporabe izdelkov**. Ta dejavnost je močno povezana s turizmom, vendar jih noben protikoronski ukrep ni posebej naslavljal. Ukrepi pomoči iz dosedanjih interventnih zakonov niso dovolj, da bi krili tako dolgotrajen izpad prihodkov zaradi nezmožnosti poslovanja. Poleg dela stroškov za nadomestila, fiksnih stroškov, ki so v gostinstvu veliki, imajo ta podjetja še ogromen stroške in škodo zaradi odpisa zalog. Predlagamo razmislek, kako tej dejavnosti posvetiti posebno obravnavo v osmem protikoronskem zakonu. Menimo, da znesek upravičene nastale škode ne bil pomembno visok na skupni ravni, na ravni individualnih podjetij pa je pomemben.

Prosimo vas za temeljit preudarek, kako ustrezno nasloviti podjetja oz. dejavnosti, ki smo jih izpostavili. Hvala za vašo dosedanjo podporo in aktivnosti v podporo slovenskemu gospodarstvu.

S spoštovanjem,

mag. Sonja Šmuc
Generalna direktorica GZS